

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความเป็นแม่บ้านและการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นแม่บ้านกับการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสาร เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสารในชีวิตประจำวันของแม่บ้าน และเสนอแนะรูปแบบของการนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับลักษณะการบริโภคสื่อของแม่บ้าน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการแสวงหาความรู้โดยอาศัยแนวคิดปรากฏการณ์นิยม (Phenomenology) เป็นการศึกษาผู้รับสารในแนววัฒนธรรมศึกษา (Cultural Studies) และเพื่อให้ทราบถึงลักษณะของเนื้อหาและรูปแบบของการนำเสนอข่าวที่แม่บ้านบริโภค โดยใช้วิธีวิจัย 2 วิธี คือ การศึกษาผู้รับสารในแนววัฒนธรรมศึกษา ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Audiences Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา รูปแบบการเล่าข่าวสารที่แม่บ้านบริโภค

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ แม่บ้านในเขตเทศบาลเมืองนางรอง อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 20 คน และแม่บ้านในชุมชนเคหะคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน โดยกลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 2 พื้นที่มีลักษณะทางประชากรคือเป็นแม่บ้านที่ไม่ได้ทำงานประจำนอกบ้าน และมีอายุในระหว่าง 20-60 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีวิธีการดังนี้คือ ผู้วิจัยได้ประสานความร่วมมือไปยังแม่บ้านที่คุ้นเคยกับผู้วิจัยให้แนะนำผู้วิจัยเพื่อบอกวัตถุประสงค์ในการวิจัยและทำความรู้จักกับแม่บ้านคนอื่นๆ หลังจากนั้นได้สร้างความสัมพันธ์พร้อมกับขอนัดวันเวลาในการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลที่บ้านของแม่บ้านแต่ละคน ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2549 ถึง 11 เมษายน 2549 โดยมีเทปอัดสัมภาษณ์และบันทึกการสังเกตประกอบการเก็บข้อมูลในแต่ละครั้ง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา 3 ประเด็นหลัก คือ

1. ความสัมพันธ์ของความเป็นแม่บ้านและพฤติกรรมการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสารของแม่บ้าน
2. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสารของแม่บ้าน
3. รูปแบบการนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับลักษณะการบริโภคสื่อของแม่บ้าน

1. ความสัมพันธ์ของความเป็นแม่บ้านและพฤติกรรมการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสารของแม่บ้าน

ความเป็นแม่บ้าน หมายถึง สถานภาพที่ผู้หญิงได้รับมอบหมายโดยสังคมและวัฒนธรรมที่เชื่อในลัทธิของชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) ผ่านการอบรมขัดเกลาทางสังคม ให้ผู้หญิงเป็นแม่บ้านแม่เรือนซึ่งมีหน้าที่หลักในการดูแลทุกสิ่งทุกอย่างภายในบ้าน เช่น ดูแลปรนนิบัติลูกและสามี

กล่าวได้ว่าความเป็นแม่บ้านมีที่มาจาก "ความเป็นหญิง" ที่ถูกสร้างขึ้นให้มีความเชื่อว่าบ้านเป็นพื้นที่สำหรับผู้หญิง ทั้งความเป็นหญิงและความเป็นแม่บ้านสร้างภาวะผูกพันทางกายซึ่งก็คืองานบ้าน และภาวะผูกพันทางใจหรืออุดมการณ์แม่บ้านขึ้น ภาวะผูกพันทั้ง 2 อย่าง กลายเป็นภาระงานที่หนักอึ้งของผู้หญิงหรือแม่บ้านในเวลาต่อมา

ความเป็นแม่บ้านส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้หญิงโดยตรง กล่าวคือ ผู้หญิงต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือน เพื่อคอยดูแลปรนนิบัติพิทักษ์ลูกและสามีอีกทั้งยังต้องจัดการงานบ้านที่สังคมบอกว่าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงที่มีบทบาทเป็นแม่บ้าน ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ (2544) กล่าวไว้ว่า งานบ้านทั้งหลายเป็นกลไกทางวัฒนธรรมที่กำหนดให้ผู้หญิงอยู่ในที่ทางของตนโดยสร้างงานภายในบ้านให้มีลักษณะจุกจิก กินเวลา ต้องทำอยู่ตลอดเวลาไม่มีวันจบสิ้น และต้องทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอไม่มีวันหยุดเสาร์-อาทิตย์

จากผลการศึกษาพบว่า วิถีชีวิตของแม่บ้านต้องทำงานบ้านตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งเข้านอน ภาวะผูกพันทางกายนี้เป็นสาเหตุให้แม่บ้านมีเวลาในการพักผ่อนน้อยถึงแม้ว่าเธอจะอยู่บ้านมากกว่าสามีและลูก อีกทั้งงานบ้านที่มีอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้แม่บ้านรู้สึกเหนื่อยเกินกว่าที่จะรับหรือบริโภคข่าวสารอะไรหนักๆ เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าแม่บ้านมักจะใช้นิตยสารดารา รายการละคร หรือรายการเกมโชว์ ในยามว่าง

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าความเป็นแม่บ้านส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของแม่บ้าน การบริโภคสื่อต่างๆ ของแม่บ้านก็ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน วิถีชีวิตของแม่บ้านที่มีงานบ้านเป็นภาระผูกพันทางกายส่งผลให้แม่บ้านมีพฤติกรรมในการบริโภคสื่อ ดังนี้

1. พฤติกรรมแบบมีกิจกรรมอื่นๆ ขัดจังหวะเป็นระยะ (Distacted and Interrupted)

พฤติกรรมการบริโภคในลักษณะนี้แม่บ้านจะใช้สื่อเพื่อฆ่าเวลาในระหว่างที่รอทำงานบ้านต่อ เช่น แม่บ้านรอเครื่องซักผ้าปั่นผ้าแม่บ้านจึงแวะมานั่งดูโทรทัศน์ เมื่อเครื่องปั่นผ้าหยุดแม่บ้านก็ลุกไปที่เครื่องซักผ้าอีกสลับกับเก้าอี้ที่นั่งหน้าโทรทัศน์จนซักผ้าเสร็จ เป็นต้น

2. พฤติกรรมแบบไหลไปเรื่อยๆ (Flow)

การบริโภคแบบไหลไปเรื่อยๆ นี้ เป็นการบริโภคแบบที่แม่บ้านเปิดโทรทัศน์ทิ้งไว้เป็นเพื่อนในระหว่างที่ทำงานบ้าน

3. บริโภคสื่อสิ่งพิมพ์ในช่วงที่มีเวลาว่างนานๆ

ด้วยคุณลักษณะของสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่อาศัยเวลาในการตีความ และต้องจินตนาการตามเนื้อความที่อ่าน แต่แม่บ้านใช้เวลาส่วนใหญ่ในการทำงานบ้าน ดังนั้นแม่บ้านจะบริโภคข่าวจากการเล่าผ่านตัวหนังสือในช่วงเวลาที่ว่างจริงๆ เท่านั้น

4. ตีความข่าวสารแบบดูละคร

การที่แม่บ้านต้องรับภาระงานบ้านแต่เพียงผู้เดียวทำให้แม่บ้านต้องฟังรายการประเภทบันเทิง เช่นละคร ข่าวดารา ข่าวซุบซิบต่างๆ เพื่อการผ่อนคลายความเมื่อยล้าจากการทำงานบ้าน ดังนั้นแม่บ้านจึงมีประสบการณ์กับละครมากกว่ารายการข่าวที่น่าเสนอแบบประเพณีนิยม ดังนั้นแม่บ้านจึงคุ้นเคยกับข่าวที่มีลักษณะการนำเสนอแบบละคร เช่น ข่าวอาชญากรรมที่มีผู้ร้ายและพระเอก (ผู้เสียหาย) มีเรื่องราวและมีการคลายปมความขัดแย้งต่างๆ

ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์วิกฤติการเมืองแม่บ้านก็บริโภคข่าวการเมืองเช่นเดียวกัน หากแต่แม่บ้านมุ่งบริโภคประเด็นความขัดแย้งระหว่างฝ่ายขับไล่นายกรัฐมนตรีและฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรีมากกว่าสาเหตุความขัดแย้ง ลักษณะการตีความข่าวสารของแม่บ้านสามารถอธิบายได้ว่า เมื่อบุคคลเลือกรับสารที่สนใจแล้วก็จะตีความหมายของข่าวสารที่ได้รับแตกต่างกันไปตามความเข้าใจ ทศนคติ ประสบการณ์ หรือความเชื่อ

ในกรณีที่แม่บ้านตีความข่าวการเมืองแบบดูละครนั้นเป็นเพราะว่า แม่บ้านมีความคุ้นชินกับละครที่มีลักษณะการเล่าเรื่องแบบเป็น plot บริโภคง่ายและให้ความบันเทิง อีกทั้งละครยังมีให้บริโภคทั้งวัน กล่าวได้ว่าแม่บ้านมีประสบการณ์กับละครมากกว่าข่าวการเมืองที่มีรายละเอียดมากมาย แต่ที่แม่บ้านเลือกที่จะตีความเฉพาะประเด็นความขัดแย้ง การโต้เถียง การต่อปากต่อคำของทั้งสองฝ่าย เพราะแม่บ้านมีความคุ้นเคยกับเรื่องราวในลักษณะนี้จากละครที่มักจะนำเสนอความขัดแย้งของพระเอกและผู้ร้าย

นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่าแม่บ้านจะบริโภคข่าวการชุมนุมขับไล่ นายกรัฐมนตรีแบบเลือกข้าง กล่าวคือ หากแม่บ้านสนับสนุนฝ่ายต่อต้านแม่บ้านก็จะมองว่าฝ่ายสนับสนุนนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ร้าย ส่วนฝ่ายของตนเองเป็นพระเอก ดังนั้นเมื่อฝ่ายตรงข้ามโต้ตอบหรือกล่าวหาพระเอก (ของแม่บ้าน) แม่บ้านจะมีพฤติกรรมการโวยวายหรือเถียงแทนพระเอกเหมือนการดูละครอีกด้วย

นอกจากภาระทางกายจะส่งผลถึงพฤติกรรมในการบริโภคสื่อในชีวิตประจำวันของแม่บ้านแล้ว ภาระทางใจยังส่งผลถึงพฤติกรรมในขณะที่บริโภคสื่อของแม่บ้านอีกด้วย ซึ่งภาระผูกพันทางใจหรืออุดมการณ์แม่บ้านได้สร้างให้แม่บ้านมีทัศนคติที่ว่า "ถ้าคนในบ้านมีความสุข แม่บ้านก็มีความสุขไปด้วย" ทำให้แม่บ้านคำนึงถึงความสุขของครอบครัวมาก่อนความสุขของตนเอง ภาระดังกล่าวทำให้แม่บ้านพฤติกรรมการบริโภคสื่อ ดังนี้

1. พฤติกรรมแบบดูครึ่งทำอย่างอื่นครึ่ง (Half Watching)

การบริโภคสื่อในลักษณะนี้แม่บ้านจะทำงานบ้านอยู่หน้าโทรทัศน์ หรือฟังวิทยุไปด้วย ทำงานบ้านไปด้วย เช่น พับผ้าหรือทำความสะอาดบ้าน เนื่องจากแม่บ้านจะรู้สึกผิด (Guilt Feeling) หากจะบริโภคสื่อโดยที่ไม่ได้ทำอะไรเพื่อลูกและสามีที่ออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว

กาญจนา แก้วเทพ (2544) อธิบายว่า การเกิดความรู้สึกผิดนี้มาจากการที่แม่บ้านได้รับการปลูกฝังให้ผู้หญิงต้องอยู่ที่บ้าน เธอจึงถูกตัดขาดจากโลกภายนอกโดยเฉพาะหญิงที่มีสามีเป็นผู้หาเลี้ยง และด้วยความคิดที่ว่างานบ้านเป็นงานที่ไม่มีมูลค่า (Unpaid occupation) ทำให้แม่บ้านมีความรู้สึกที่ต้องพึ่งพารายได้จากสามี ผู้หญิงที่เป็นแม่บ้านจึงถูกสอนให้ชดเชยความรู้สึกดังกล่าวด้วยการทำงานบ้านและสนับสนุนลูกและสามีให้ประสบความสำเร็จในชีวิต

2. บริโภคแบบเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน (Ritualized use)

ผลการศึกษาพบว่า สื่อต่างๆ กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของแม่บ้าน เนื่องจาก การที่แม่บ้านต้องอยู่บ้านเพียงลำพังในระหว่างที่สามีและลูกออกไปทำงานแลไปโรงเรียน แม่บ้าน จึงใช้สื่อต่างๆ เป็นเพื่อนเพื่อคลายเหงา ดังงานศึกษาของ Dorothy Hobson (1978) ที่พบว่า แม่บ้านทั้งหลายมีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกันคือ “โดดเดี่ยว (แต่ไม่เดียวดาย)” ซึ่งหมายความว่า แม่บ้านมีสื่อต่างๆ คอยเป็นเพื่อนในระหว่างที่รอสามีและลูกกลับบ้าน

3. พฤติกรรมการเลือกรับและเลือกจำข่าวสารเฉพาะเรื่องที่จำเป็นต่อครอบครัว

แม่บ้านจะเลือกรับข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวของตนเอง และเลือกที่จะจดจำ เฉพาะรายละเอียดที่นำมาใช้ประโยชน์ได้เท่านั้น เช่น แม่บ้านทราบข่าว สทศ. จะเลื่อนประกาศผล คะแนนสอบ A-NET O-NET ไปเป็นสัปดาห์หน้า แต่แม่บ้านไม่ทราบถึงว่าการจัดสอบมีปัญหา อย่างไร หรือแม่บ้านทราบข่าว ปตท. ประกาศลดราคาน้ำมันลง 40 สตางค์ แต่แม่บ้านไม่ทราบ ว่าทำไมราคาน้ำมันจึงลด

ทั้งนี้เป็นเพราะแม่บ้านจะเลือกรับหรือเลือกสนใจ (Selection Exposure or Selective Attention) และเลือกจดจำข่าวสาร (Selective Retention) เฉพาะส่วนที่ตรงกับความสนใจหรือ ความต้องการ และเลือกที่จะจดจำเนื้อหาสาระของข่าวสารที่ได้รับ แม่บ้านเลือกที่จะสนใจเนื้อหาของ ข่าวที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ให้กับครอบครัวได้ ส่วนรายละเอียดที่เหลือแม่บ้านก็ไม่ได้สนใจที่ จะจำเพราะมีรายละเอียดปลีกย่อยมากมายที่แม่บ้านไม่เคยสนใจจะติดตามมาก่อน

นอกจากภาวะผูกพันที่เกิดจากความเป็นแม่บ้านยังส่งผลให้แม่บ้านมีลักษณะนิสัย และ รสนิยมความชอบการบริโภคข่าวสารผ่านการบอกเล่าอีกด้วย กล่าวคือ การที่ถูกปลูกฝังให้อยู่ในที่ ทางของแม่บ้าน (บ้าน) ของผู้หญิง ทำให้ผู้หญิงมีชีวิตรอบตัวในบ้านมากกว่านอกบ้านซึ่งเป็นที่ทาง ของผู้ชาย ดังนั้นการรับรู้ข่าวสารต่างๆ ผู้หญิงหรือแม่บ้านมักจะได้รับการบอกเล่าจากสามีและลูกๆ ที่มีโอกาสออกไปข้างนอกมากกว่า

เป็นที่ทราบกันดีว่า “ข่าว” เป็นสิ่งที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะ (Public sphere) ผลิตโดยผู้ชาย บริโภคโดยผู้ชายและมีเนื้อหาที่ตอบสนองความสนใจของผู้ชายมาก่อนที่จะมีพื้นที่สำหรับผู้หญิง ดังนั้นผู้หญิงย่อมมีความรู้เกี่ยวกับข่าวหรือเรื่องภายนอกน้อยกว่าผู้ชาย ผู้หญิงหรือแม่บ้านจึงต้อง พึ่งพาผู้ชายในการบอกเล่าข่าวสาร

จากงานวิจัยต่างๆ จะพบว่า ผู้หญิงหรือแม่บ้านมักจะเลือกบริโภคข่าวเบาๆ มากกว่าข่าวหนัก เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง ทั้งนี้มีข้อค้นพบอยู่ 2 ข้อ คือ เป็นธรรมชาติของผู้หญิงที่ชอบอะไรเบาๆ ไม่หนักสมอง และเพราะผู้หญิงถูกจำกัดอยู่แต่ภายในบ้าน ทำให้ฐานความรู้ที่จะติดตามเรื่องราวดังกล่าวมีไม่เพียงพอ

วิถีชีวิตของผู้หญิงหรือแม่บ้านก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้แม่บ้านชอบความบันเทิงมากกว่าสาระ กล่าวคือ การที่แม่บ้านต้องทำงานบ้านอยู่ตลอดทั้งวันทำให้แม่บ้านรู้สึกเหน็ดเหนื่อย จนอาจทำให้ไม่อยากกรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารใดๆ ที่เข้าใจยากหรือต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจนาน ดังจะเห็นได้จากการใช้สื่อที่ต้องอ่านในช่วงที่เป็นเวลาว่างจริงๆ เท่านั้น

การบริโภคข่าวจากหนังสือพิมพ์ของแม่บ้านเนื้อหาส่วนใหญ่ที่แม่บ้านบริโภคนั้นจะมีลักษณะที่เข้าใจง่าย โดยมีวิธีการเล่าแบบมี plot เช่น ข่าวอาชญากรรม หรือข่าวบันเทิง แต่ข่าวที่มีการเล่าเรื่องแบบ story หรือรายงานแบบใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เช่น ข่าวเศรษฐกิจนั้นแม่บ้านมักจะไม่ค่อยติดตามมากนัก อย่างไรก็ตามในช่วงที่เกิดวิกฤติทางการเมืองแม่บ้านบางส่วนได้ใช้หนังสือพิมพ์ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองด้วยเช่นกัน

งานบ้านดึงเวลาที่เป็นส่วนตัวของแม่บ้านให้เหลือน้อย และงานบ้านที่ล้นมือในแต่ละวันยังทำให้แม่บ้านรู้สึกเหนื่อยอ่อน ดังนั้นแม่บ้านจึงต้องการอะไรที่ให้ความบันเทิงดูแล้วเพลิดเพลิน เพื่อเป็นการพักผ่อนทั้งยังเป็นเรื่องที่ทำให้ความสนใจเป็นพิเศษ ฉะนั้นจึงพบว่าข่าวบันเทิง ข่าวสังคมสตรีจึงเป็นที่นิยมของแม่บ้านเป็นอย่างมาก ข่าวดังกล่าวมีลักษณะการนำเสนอที่เน้นอารมณ์ ความรู้สึก เช่นเดียวกับละคร

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า แม่บ้านส่วนใหญ่จะรับทราบข่าวสารผ่านการบอกเล่าจากสามีหรือลูกๆ ที่ออกไปทำงานนอกบ้านซึ่งเป็นเรื่องปกติของสังคมไทย ดังที่ สุภาพร โพธิ์แก้ว (2548) กล่าวว่า การบริโภคข่าวสารของไทยจะเป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสารผ่านการพูดคุยบอกเล่า ซึ่งลักษณะการแลกเปลี่ยนข่าวสารดังกล่าวถูกนำมาใช้ในการเสนอข่าวที่เรียกว่า “เล่าข่าว” หรือ “คุยข่าว” โดยรายการเล่าข่าวมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีการนำเสนอแบบ three in one คือ เล่าข่าว ปูพื้นฐานของข่าวนั้นๆ และวิเคราะห์ข่าวด้วยพื้นที่ของแม่บ้านคือบ้านสวนข่าวเป็นพื้นที่สาธารณะ ประกอบกับงานบ้านที่มีอยู่

ตลอดเวลาทำให้แม่บ้านมีพฤติกรรมการบริโภคข้าวแบบดูครั้งทำอย่างอื่นครั้ง และมีกิจกรรมงานบ้านจัดจังหวัดการบริโภคข้าวอยู่เป็นระยะๆ ทำให้แม่บ้านมีพื้นฐานความรู้เรื่องข้าวน้อยกว่าผู้ชายหรือสมาชิกทำให้เมื่อรายการข้าวที่นำเสนอทั้งข้าวสาร อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับข้าวให้เข้าใจง่ายๆ อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์ข้าวพร้อมกับการนำเสนอข้าวด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่ารายการประเภทเล่าข้าวเป็นรายการที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับข้าวให้แก่แม่บ้านที่ไม่ค่อยได้ออกไปข้างนอกหรือมีเวลาพอที่จะมาสนใจข้าวมากนัก

2. ถ่ายทอดโดยการเล่า

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่มีการบริโภคข้าวแบบเล่าสู่กันฟัง สำหรับแม่บ้านแล้วเป็นเรื่องที่คุ้นชินในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว เนื่องจากได้รับฟังข่าวสารต่างๆ จากสามีอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน จึงเป็นง่ายที่แม่บ้านจะบริโภคผ่านพิธีกรเล่าข่าวเพราะมีลักษณะคล้ายคลึงกับการฟังการบอกเล่าข่าวต่างๆ จากสามี

ด้วยรายการประเภทเล่าข่าวมีพิธีกรมาเล่าข่าวให้ผู้ชมหรือแม่บ้านฟัง วิธีการเล่าของพิธีกรจะเล่าแบบด้วยน้ำเสียงหรือสีหน้าท่าทางต่างๆ เหมือนผู้เล่าอยู่ในเหตุการณ์จริง วิธีการเล่าเช่นนี้ก็ไม่ได้ต่างจากการเล่านิทาน หรือการดูละครของแม่บ้าน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้แม่บ้านติดตามข่าวสารได้อย่างดีแม้ว่าจะไม่ได้นั่งดูอยู่หน้าโทรทัศน์ก็ตาม

3. จำลองวงสนทนาในชีวิตประจำวัน

ถึงแม้ว่าแม่บ้านจะมีเวลาในช่วงบ่ายออกไปพบปะพูดคุยกับเพื่อนบ้านหรือเพื่อนๆ ในละแวกบ้าน แต่นั่นก็เป็นการคลายความเหงาเพียงช่วงเวลาอันสั้น เนื่องจากส่วนใหญ่แล้วแม่บ้านจะอยู่ภายในบ้านมากกว่านอกบ้าน ดังนั้นรายการประเภทเล่าข่าวจึงเป็นกลายเป็นเพื่อนที่นั่งพูดคุยถึงเรื่องราวข่าวสารต่างๆ ให้แม่บ้านฟังในระหว่างที่ทำงานบ้าน

นอกจากนั้นการที่รายการประเภทเล่าข่าว วนนี้โดยส่วนใหญ่จะมีพิธีกรตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ทำให้การเล่าข่าวของพิธีกรคล้ายกับวงสนทนาขนาดย่อมๆ ที่แม่บ้านเห็นอยู่ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งรายการยังเปิดโอกาสให้แม่บ้านหรือผู้ชมคนอื่นๆ ส่ง SMS ไปพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ชมอีกด้วย ถือเป็น การสร้างสังคมใหม่ที่แม่บ้านไม่ต้องออกไปพบปะกับเพื่อนฝูงนอกบ้านซึ่งจะทำให้แม่บ้านสามารถทำงานบ้านได้มากขึ้น

4. คุยสนทนนำติดตาม

รายการประเภทเล่าข่าวซึ่งมีคุณลักษณะที่ใช้พิธีกรรมช่วยกันเล่าข่าว ที่ใช้วิธีการนำเสนอแบบคุยข่าวซึ่งช่วยลดความจริงจังของเนื้อหาข่าว ประกอบกับพิธีกรรมมีความคุ้นเคยและสนิทสนมกันจึงเป็นการสร้างบรรยากาศของการเล่าข่าวแบบสนุกสนาน เนื่องจากพิธีกรรมจะมีการหยอกเินหรือแวงกันเองทำให้รายการดูมีชีวิตชีวา ซึ่งแตกต่างจากรายการข่าวแบบประเพณีนิยมที่มีผู้ประกาศข่าวมาอ่านให้ฟัง ด้วยบรรยากาศดังกล่าวทำให้แม่บ้านรู้สึกว่าเป็นการบริโภคข่าวที่มีทั้งสาระและบันเทิง เพราะรายการเล่าข่าวมีวิธีการนำเสนอข่าวในแบบเบาๆ ที่แม่บ้านชอบจึงทำให้รู้สึกเพลิดเพลินไปกับการบริโภคข่าวที่เดิมได้ชื่อว่าเป็นสิ่งที่มีสาระเพียงอย่างเดียว

5. ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข่าว

จุดเด่นของรายการประเภทเล่าข่าวคือการที่พิธีกรสามารถสัมภาษณ์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้จากแหล่งข่าวโดยตรง การนำเสนอในลักษณะนี้เป็นการนำเบื้องหลังหรือต้นตอของข่าวมาให้แม่บ้านหรือผู้ชมเห็นว่า รายการเล่าข่าวไม่ได้พึ่งพาหนังสือพิมพ์ในการเสนอแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่รายการยังมีแหล่งข่าวที่สามารถยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่นำมาเสนอให้กับผู้ชมหรือแม่บ้านได้อีกด้วย

6. ใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์และบทข่าว

ด้วยแม่บ้านไม่มีเวลาว่างพอที่จะอ่านหนังสือพิมพ์หรือสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ประกอบกับสังคมไทยไม่ใช่สังคมแห่งการอ่าน ดังนั้นเมื่อมีคนนำเอาข่าวในหนังสือพิมพ์มาเล่าให้ฟังก็ดูจะสอดคล้องกับอุปนิสัยนี้ นอกจากนี้รายการประเภทเล่าข่าวยังเข้ามาแทนวิถีชีวิตดั้งเดิมที่คุ้นเคย เช่น "วัฒนธรรมสภากาแฟ" ซึ่งหาได้ยากมากในสังคมทุกวันนี้ การเปิดโทรทัศน์ดูรายการประเภทเล่าข่าวก็ทำให้แม่บ้านได้ร่วมวิพากษ์วิจารณ์ข่าวกับสามีหรือสมาชิกในครอบครัวคนอื่นๆ ทำให้แม่บ้านมีช่องทางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวกับคนในครอบครัวมากกว่าการจะรอรับฟังการวิเคราะห์วิจารณ์จากสามีแต่เพียงอย่างเดียว

7. พิธีกรมีความสามารถและประสบการณ์

การที่แม่บ้านเป็นผู้มาที่หลังของวงการข่าวไม่ว่าจะในฐานะผู้ผลิตหรือผู้บริโภค เพราะแม่บ้านมีบ้านเป็นพื้นที่ของตนเองทำให้แม่บ้านก้าวไปสู่ปริมณฑลของข่าวสารอย่างช้าๆ ทำให้ประสบการณ์ของแม่บ้านกับข่าวยังคงอยู่ใกล้ ดังนั้นการที่มีพิธีกรที่ได้รับความไว้วางใจให้นำเสนอข่าวและวิเคราะห์ข่าวแทนผู้บริโภคนั้นเปรียบได้กับ Knowledge Broker ที่ผู้บริโภคเช่นแม่บ้านที่

เป็นผู้มาทีหลัง (late comer) สามารถใช้นำทางให้เธอได้ก้าวเข้าสู่ปริมณฑลของข่าวสารได้เร็วยิ่งขึ้น

อาจกล่าวได้ว่ารายการประเภทเล่าข่าวนี้สามารถตอบใจหตุความต้องการการการบริโภคข่าวของแม่บ้านได้เป็นอย่างดี เนื่องจากคุณลักษณะของรายการสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นแม่บ้านที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการบริโภคสื่อของแม่บ้านได้เป็นอย่างดี อีกทั้งรายการประเภทนี้ยังเป็นเสมือนไกด์นำทางให้แม่บ้านเข้าไปสู่ปริมณฑลข่าวสาร ขณะที่การบริโภคข่าวจากหนังสือพิมพ์ของแม่บ้านเป็นการบริโภคเพื่อต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมจากการบริโภคข่าวผ่านรายการเล่าข่าว

อันจะเห็นได้จากการที่แม่บ้านส่วนหนึ่งบริโภคข่าวจากรายการเล่าข่าวแล้วสนใจในประเด็นต่างๆ ที่พิธีกรอธิบายหรือวิเคราะห์ แม่บ้านจะไปซื้อหนังสือพิมพ์มาอ่านเพิ่มเติมในเวลาว่างนั้นแสดงว่าแม่บ้านเริ่มเข้ามาใกล้ปริมณฑลของข่าวสารแล้ว ในกรณีนี้หนังสือพิมพ์จะมีบทบาทในการให้ความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของข่าวที่แม่บ้านสนใจ ซึ่งอาจจะทำให้แม่บ้านมาบริโภคข่าวผ่านสื่อหนังสือพิมพ์เพิ่มขึ้น

2. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสารในชีวิตประจำวันของแม่บ้าน

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการบริโภคสื่อแนวเล่าข่าวสารของแม่บ้านได้แก่ วิถีชีวิตของแม่บ้าน ปัจจัยตัวบุคคล และความชอบส่วนบุคคล

2.1 วิถีชีวิตของแม่บ้าน

Merrill และ Lowenstone กล่าวว่า ผู้รับสารแต่ละคนจะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนตามแบบฉบับของตนเองซึ่งแตกต่างกันไป ดังวิถีชีวิตของแม่บ้านที่ทำให้แม่บ้านเกิดความเหงา เมื่อแม่บ้านต้องอยู่ตามลำพังไม่สามารถที่จะติดต่อสังสรรค์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคม หรือมีเวลาติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นน้อย สิ่งที่ดีที่สุดก็คือการอยู่กับสื่อต่างๆ ซึ่งสามารถเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ Dorothy Hobson อธิบายว่าเป็นเพราะแม่บ้านต้องอยู่บ้านกับงานบ้านกองโตที่กองอยู่ตรงหน้า ทำให้แม่บ้านแทบจะไม่ได้ออกไปข้างนอกแม่บ้านจึงไม่ค่อยมีเพื่อนเพราะเวลาอื่น ซึ่งโดยลึกๆ แล้วแม่บ้านปรารถนาที่จะออกสู่ "โลกภายนอก" ดังนั้นสื่อโทรทัศน์จึงเป็นเพื่อนที่ดีในอันที่จะให้แม่บ้านเป็นอิสระจากงานบ้าน แม้จะเป็นแค่เพียงช่วงๆ เท่านั้น

ด้วยลักษณะชีวิตประจำวันที่ต้องทำงานบ้านจนเหนื่อยและมีเวลาว่างน้อยทำให้แม่บ้านไม่อาจติดตามข่าวสารที่นำเสนอผ่านสื่อต่างๆ ได้นอกจากซักถามหรือรอให้สามีหรือสมาชิกในครอบครัวคนอื่นๆ เล่าให้ฟัง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการบริโภคข่าวสารของแม่บ้าน จึงดูเหมือนว่าแม่บ้านไม่สนใจข่าวหนักทั้งหลาย แต่แท้ที่จริงแล้วแม่บ้านมีความสนใจในข่าวทุกประเภทแต่ด้วยชีวิตที่มีแต่งงานบ้านไม่ขาดมือทำให้แม่บ้านสามารถบริโภคข่าวสารได้อย่างปะติดปะต่อกัน จึงทำให้แม่บ้านไม่ค่อยใส่ใจในรายละเอียดของข่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญที่จะนำมาใช้กับครอบครัวได้

เมื่อแม่บ้านเองก็มีความต้องการที่จะบริโภคข่าวสารอยู่เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว ประกอบกับการที่มีรายการประเภทเล่าข่าวมานำเสนอสิ่งที่แม่บ้านต้องการรับทราบอย่างให้เข้าใจง่าย ๆ ทำให้แม่บ้านเปิดรับรายการประเภทนี้อย่างง่ายดาย

2.3 ปัจจัยทางสื่อ

2.3.1 รูปแบบรายการ

รายการเล่าข่าวนี้อาจมีรูปแบบในการนำเสนอที่เรียกว่า “เล่าข่าว” หรือ “คุยข่าว” (news talk) ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอทั้งเนื้อหาของข่าว ความเป็นมาของข่าว และวิเคราะห์ข่าวในรายการเดียวกัน มีพิธีกรเป็นผู้ทำหน้าที่รายงานข่าวโดยการเล่า และอธิบายที่มาที่ไปของข่าวหรือศัพท์เฉพาะที่มีในข่าว ไม่ว่าจะเป็น ศัพท์เศรษฐกิจ การเมือง ศัพท์ทางวิชาการต่างๆ ให้แก่ผู้ชมที่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับข่าว (background knowledge) น้อยเช่นแม่บ้านหรือผู้ชมกลุ่มอื่นๆ รายการประเภทเล่าข่าวยังมีการวิเคราะห์ข่าวเพื่อสร้างพื้นฐานในการวิเคราะห์วิจารณ์ข่าวอย่างเป็นเหตุเป็นผลอีกด้วย

รายการมีลักษณะที่เป็น Infotainment ที่มีลักษณะการนำเสนอข่าวสารข้อมูลด้วยรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ หรือ soft news ซึ่งมีลักษณะที่ให้ทั้งสาระและความบันเทิงแก่ผู้ชม โดย Terry Eagleton ได้เปรียบเทียบการรายงานข่าวแบบประเพณีนิยมและรายการประเภทเล่าข่าวว่า การรายงานข่าวเป็นการรายงานข้อเท็จจริง (fact) ที่มีรูปแบบอย่างเป็นทางการ ส่วนการเล่าข่าวนั้นเป็นการนำรูปแบบของการเล่าเรื่อง (narrative) ของ fiction มาใช้ เพื่อเป็นการสร้างความบันเทิง สร้างความสนุกสนาน และง่ายต่อการติดตามข้อมูลข่าวสารเพราะหน้าที่หลักของ fiction คือ การให้ความบันเทิงและความสนุกสนานแก่ผู้รับสาร และด้วยลักษณะนี้เองจึงทำให้แม่บ้านหันมาสนใจรายการประเภทเล่าข่าวมากขึ้น

2.2.2 พิธีกร

นอกจากรูปแบบรายการที่นำเสนอข่าวแบบเบาๆ และยังให้ความบันเทิงไปพร้อมๆ กับการบริโภคข่าวของแม่บ้านแล้ว พิธีกรก็ยังเป็นสิ่งดึงดูดให้แม่บ้านชมรายการประเภทเล่าข่าวอีกด้วย ทั้งนี้เป็นเพราะพิธีกรที่นำเสนอข่าวแบบเล่าข่าวได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีประสบการณ์ในเรื่องข่าวเป็นอย่างดี

พิธีกรที่แม่บ้านให้ความสนใจมากที่สุดคือ สรยุทธ สุทัศนะจินดา กนก รัตนวงศ์สกุล ธีระ ธีรบุญไพบุลย์ และวิศาล ดิลกวาณิช พิธีกรทั้งหลายเหล่านี้ล้วนแต่เป็น “คนข่าว” ที่คร่ำหวอดอยู่ในวงการข่าวมาก่อน จึงมีความคุ้นเคยกับแหล่งข่าวและมีประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวแต่ละประเภทเป็นอย่างดี

จะเห็นได้ว่าพิธีกรที่แม่บ้านชื่นชอบนั้นเป็นผู้ชายทั้งหมด ทั้งนี้เป็นเพราะการที่ผู้หญิงเคยชินกับการบอกเล่าข่าวสารต่างๆ ผ่านผู้ชาย เนื่องจากผู้หญิงต้องอยู่กับเหย้าเฝ้ากับเรือนทำหน้าที่ของแม่ศรีเรือนตามที่สังคมมอบหมายให้ สิ่งก็ตามมาก็คือผู้หญิงต้องรอฟังข่าวสารจากผู้ชายที่ออกไปทำงานนอกบ้านกลับมาเล่าให้ฟัง

นอกจากนั้นแล้วการที่สังคมสมัยใหม่ที่มีการแบ่งงานกันทำอย่างสูงทำให้เกิดผู้เชี่ยวชาญในงานแต่ละชนิด อันมีผลทำให้มีการมอบหมายให้มี “ผู้มารับไปแทน” หรือที่เรียกว่า Broker ในการเล่าข่าวหรือรายงานข่าวใดๆ ก็ตาม ผู้เล่าจะต้องมีความเข้าใจในเนื้อหาของข่าวเป็นอย่างดีจึงจะสามารถถ่ายทอดข่าวสารให้ผู้รับสารหรือแม่บ้านเข้าใจได้ ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะรายการประเภทเล่าข่าวจะต้องทำการ “ย่อยข่าวสาร” เสียก่อนที่จะมาเล่าเพื่อที่จะสื่อข่าวให้แม่บ้านหรือผู้ชมเข้าใจเนื้อหาของข่าวได้ง่ายยิ่งขึ้น

ผู้ที่จะสามารถย่อยข่าวสารและถ่ายทอดข่าวสารพร้อมทั้งวิเคราะห์ไปด้วยนั้น จึงต้องเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวเป็นอย่างดี ดังนั้นพิธีกรที่ทำหน้าที่ในการเล่าข่าวจึงเปรียบเสมือน news broker ของแม่บ้านหรือผู้ชม ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ กล่าวว่าการที่มีผู้มารับไปแทนนี้เรียกว่า วัฒนธรรมผู้เชี่ยวชาญ อันเกิดมาจากการที่มีผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสังคมให้ดำเนินการพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่ง เนื่องจากบุคคลกลุ่มคนกลุ่มนั้นมีความรู้และความสามารถและความเชี่ยวชาญมากกว่าคนอื่นๆ

ด้วยความเชี่ยวชาญ ความสามารถและประสบการณ์ของ “คนข่าว” กลุ่มนี้เองที่ทำให้แม่บ้านหรือผู้ชมไว้วางใจให้ทำหน้าที่ในการสรุปและวิเคราะห์ข่าวสารต่างๆ (knowledge broker) ให้กับตนเอง นอกจากนั้นแล้วการที่สื่อมวลชนมีบทบาทในการก่อร่างและสืบทอดวัฒนธรรมผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากมีศักยภาพในการสร้างสถานภาพแก่บุคคล (status conferral) กล่าวคือสามารถทำให้ “ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ” (expert) กลายเป็น “ผู้มีชื่อเสียง” (celebrity) ดังเช่นพิธีกรรายการประเภทเล่าข่าวที่เมื่อก่อนเป็นเพียง “คนข่าว” ที่อยู่เบื้องหลัง แต่เมื่อมีการนำคนข่าวกลุ่มนี้มาอยู่หน้าจอโทรทัศน์จึงทำให้ “คนข่าว” กลายเป็น “คนข่าวที่มีชื่อเสียง”

ความมีชื่อเสียงของผู้เชี่ยวชาญจึงเป็นสิ่งที่ทำให้แม่บ้านเลือกบริโภครายการประเภทเล่าข่าว เนื่องจากแม่บ้านยังต้องพึ่งพาความรู้เกี่ยวกับข่าวจากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการข่าวอย่างแท้จริง เพื่อนำไปสู่ปริณทลของข่าวสารที่แม่บ้านเองไม่สามารถไปถึงได้ด้วยตนเองหรือต้องการพึ่งพาผู้เชี่ยวชาญในการนำเธอไปสู่ปริณทลของข่าวสารได้เร็วขึ้น

3. รูปแบบการนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับลักษณะการบริโภคสื่อของแม่บ้าน

จากพฤติกรรมการบริโภคสื่อของแม่บ้าน สามารถสรุปได้ถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับลักษณะการบริโภคสื่อได้ดังนี้

3.1 รูปแบบเบาๆ (Soft Presentation)

รูปแบบการนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของแม่บ้านควรจะนำเสนอแบบให้มีความบันเทิงสนุกสนาน เพราะแม่บ้านต้องการความเพลิดเพลินเพื่อช่วยในการพักผ่อน กล่าวคือนำเสนอแบบสาระบันเทิง (Infotainment) มากกว่าสาระหรือบันเทิงเพียงอย่างเดียว เนื่องจากความต้องการที่แท้จริงของแม่บ้านคือ การติดตามข่าวสารให้ทันสมัยอยู่เสมอไม่ว่าข่าวนั้นๆ จะเป็นข่าวประเภทหนักหรือเบา หากแต่รูปแบบการนำเสนอที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นแม่บ้านได้

การนำเสนอข่าวแบบการเล่าทำให้แม่บ้านสามารถบริโภคข่าวสารได้ง่ายขึ้น เพราะการเล่าเป็นการลดทอนความเป็นทางการของข่าวลง นอกจากนั้นการเล่ายังเป็นการสร้างความบันเทิงให้แก่แม่บ้านเพื่อให้แม่บ้านได้เพลิดเพลินกับการบริโภคข่าว เพราะแม่บ้านต้องทำงานบ้านตลอด

ทั้งวันซึ่งทำให้แม่บ้านต้องการที่จะพักผ่อนบ้าง เหนือสิ่งอื่นใดการพักผ่อนโดยการบริโภคข้าวยังสามารถทำให้แม่บ้านทำหน้าที่ของแม่บ้านที่ดีได้อีกด้วย

3.2 นำเสนอข้อมูลพื้นฐานของข้าวนั้นๆ

การที่แม่บ้านอยู่ในปริมาณของบ้านทำให้แม่บ้านมีความรู้เกี่ยวกับข้าวหรือที่มาของข้าว น้อย ซึ่งส่งผลให้แม่บ้านบริโภคข้าวสารได้ไม่เต็มที่ ดังนั้นการนำเสนอข้าวที่มีการบอกเล่าข้อมูล พื้นฐานของข้าวนั้นๆ ให้แม่บ้านได้เข้าใจก่อนจะทำให้แม่บ้านสามารถติดตามข้าวสารได้ดียิ่งขึ้น

3.3 รูปแบบย่อยข้าวหรืออธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้น

การย่อยข้าวจะช่วยให้แม่บ้านได้เข้าใจข้าวสารต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เพื่อที่จะได้ไม่เสียเวลาในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของข้าว เนื่องจากแม่บ้านต้องทำงานบ้านและมีลักษณะการบริโภคแบบดูครั้งทำอย่างอื่นครั้ง หรือมีกิจกรรมอื่นๆ ชัดจังหวะเป็นระยะ ดังนั้นรูปแบบการนำเสนอข้าวเพื่อแม่บ้านจะต้องบริโภคแล้วสามารถเข้าใจได้ในทันที

ด้วยเนื้อหาของสารที่ส่งไปให้ผู้ชมที่ต้องการทำเรื่องยากอย่างข้าวเหตุการณ์ประจำวัน เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ การเมือง ให้เป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย ประหนึ่งว่า *ข้าว คือ อาหาร* ที่ผู้ชมต้องบริโภคในแต่ละวัน และรายการประเภทเล่าข่าว เป็นน้ำย่อย ที่ทำหน้าที่ย่อยอาหารเพื่อที่จะให้ร่างกายนำไปใช้ประโยชน์ ฉะนั้นรายการประเภทนี้จึงเป็นการ *ย่อยข่าว* ให้กับผู้ชมที่ต้องการบริโภคข้าวสารต่างๆ แต่ไม่มีพื้นความรู้เกี่ยวกับข้าวนั้นๆ เพื่อให้ผู้ชมรู้สึกที่กำลังนั่งอยู่ในวงสนทนาที่เห็นกันอยู่ในชีวิตประจำวันของทุกคน สอดคล้องกับแนวคิดของ กำจร หลุยยะพงศ์ (2545) ที่ว่า การสื่อสารผ่านโทรทัศน์เป็นการจำลองการพูดคุยในชีวิตประจำวันได้ใกล้เคียงที่สุด โดยมีทั้ง “ภาพ” และ “เสียง” ซึ่งต่างจากหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านต้องตีความและทำความเข้าใจด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรจะขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังแม่บ้านที่ทำงานประจำนอกบ้าน เพื่อที่จะเปรียบเทียบว่าแม่บ้านทั้งที่ทำงานประจำและไม่ทำงานประจำมีแบบแผนและลักษณะพฤติกรรมในการบริโภคข้าวแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2. นอกจากที่จะศึกษาแม่บ้านที่ทำงานประจำด้วยแล้ว ควรที่จะศึกษาถึงรูปแบบของรายการเล่าข่าวให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ในแง่ของวัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture) และองค์ประกอบของการสร้างความบันเทิงในรายการประเภทเล่าข่าว และควรศึกษาถึงคุณค่าความเป็นข่าวที่นำมาเสนอในรายการประเภทเล่าข่าว

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ผลิตรายการข่าวสำหรับผู้หญิงหรือแม่บ้าน

1. สื่อควรปรับเปลี่ยนลักษณะในการนำเสนอข่าวจากการนำเสนอแบบพระเอก-ผู้ร้ายให้มีความกลางมากขึ้น อีกทั้งพิธีกรรายการเล่าข่าวที่ทำหน้าที่ในการตีความและย่อยข่าวควรที่จะเว้นช่องว่างให้ผู้ชมได้ใช้วิจารณญาณของตนเองบ้าง เนื่องจากการใส่ความคิดเห็นส่วนตัวของพิธีกรจะทำให้ผู้ชมหรือแม่บ้านที่มอบหมายให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ (expert) ยึดเอาความคิดของพิธีกรเป็นหลักมากเกินไป จนทำให้ผู้ชมไม่ได้พัฒนาทักษะในการคิดวิเคราะห์ข่าว ซึ่งจะทำให้ผู้ชมหรือแม่บ้านที่เป็นผู้รับสารหน้าใหม่ไม่รู้เท่าทันข่าวสารต่อไปเรื่อยๆ ควรมีการส่งเสริมให้แม่บ้านได้ตีความหรือวิเคราะห์ข่าวได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้พิธีกรควรจะให้หลากหลายมากขึ้น ไม่ควรวิเคราะห์แบบชี้นำความคิดซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์ของผู้ชมเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การวิเคราะห์ข่าวในแง่มุมที่หลากหลายจะช่วยให้แม่บ้านได้ฝึกคิดวิเคราะห์ข่าวได้เองมากขึ้น

2. ผู้ผลิตรายการควรเพิ่มสัดส่วนของข่าวหนักให้มากขึ้นในรายการที่นำเสนอข่าวสำหรับผู้หญิง เนื่องจากในปัจจุบันรายการสำหรับผู้หญิงเน้นการนำเสนอข่าวที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความสวยความงามเป็นหลัก ทั้งนี้เพื่อสร้างความรู้รอบตัวให้แก่แม่บ้านและผู้หญิงอีกทางหนึ่ง

3. ผู้ผลิตควรคำนึงถึงช่วงเวลาในการนำเสนอข่าวที่สอดคล้องกับลักษณะพฤติกรรมการบริโภคข่าวสารของแม่บ้าน และควรเพิ่มสัดส่วนการนำเสนอในช่วงบ่ายให้มากขึ้น เนื่องจากช่วงบ่ายเป็นช่วงที่แม่บ้านว่างมากที่สุด จึงน่าจะเวลาที่แม่บ้านสามารถบริโภคข่าวได้เต็มที่

อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าการปลูกฝังแนวคิดแบบชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) มีการแบ่งแยกหน้าที่ระหว่างเพศ (sexual division of labor) ให้ผู้หญิงอยู่บ้านมีบทบาทเป็นแม่บ้าน (housewife) มีหน้าที่ในการดูแลปรนนิบัติลูกและสามี ส่วนผู้ชายทำหน้าที่ในการหาเลี้ยงครอบครัว (breadwinner)

การแบ่งแยกงานให้กับผู้หญิงส่งผลถึงระบบความคิดให้กับแม่บ้านอีกด้วย กล่าวคือ ผู้หญิงได้รับการอบรมปลูกฝังให้มีจิตสำนึกความเป็นแม่บ้านตั้งแต่เล็ก ระบบการอบรมขัดเกลาทางสังคม เริ่มตั้งแต่การออกแบบพฤติกรรมต่างๆ เพื่อควบคุมพฤติกรรมของผู้หญิงให้อยู่ในที่ทางที่ควร เริ่มตั้งแต่เสื้อผ้าสังคมคาดหวังว่าผู้หญิงควรสวมกระโปรงซึ่งไม่สามารถจะกระโดดโลดเต้น หรือปีนป่ายต้นไม้ได้เหมือนกับเด็กผู้ชาย เพราะจะทำให้เกิดภาพที่ไม่ดี เช่น โป๊ เป็นต้น

นอกจากนั้นวัฒนธรรมที่เป็นของเล่นที่สร้างขึ้นมาเพื่อเตรียมให้เด็กผู้หญิงรู้ว่า เมื่อโตขึ้นผู้หญิงก็ต้องรับบทบาทของ "แม่และเมีย" โดยออกแบบของเล่นที่เป็นหม้อข้าวหม้อแกงและตุ๊กตาที่ทำให้เด็กผู้หญิงรู้สึกว่าคุณเองมีหน้าที่ต่อไปอย่างไรในอนาคต หม้อข้าวหม้อแกงทำให้เด็กผู้หญิงรู้ว่าโตขึ้นต้องทำครัว และตุ๊กตาเป็นตัวแทนของ "ลูกในอนาคต" ที่ผู้หญิงต้องเลี้ยงดู เป็นต้น

นอกจากนี้สังคมยังได้ใช้บทกลอนสุภาพชนิดต่างๆ ในการบอกเล่าบทบาทหน้าที่ที่พึงกระทำแก่เด็กผู้หญิงว่า "ผู้หญิงที่ดี" และ "แม่บ้านที่ดี" ต้องปฏิบัติอย่างไร เช่น การสร้างคำว่า "แม่ศรีเรือน" ที่หมายถึง ผู้หญิงที่ดีดูแลบ้านเป็นอย่างดี บทกลอนและสุภาพชนิดดังกล่าวสอนให้ผู้หญิงปรนนิบัติสามีและเป็นผู้ตามของสามีที่ดี ดังเช่น สุภาพชนิดที่ว่า "ผู้ชายเป็นช้างเท้าหน้า ผู้หญิงเป็นช้างเท้าหลัง" การสร้างคำที่ควบคุมการประพฤติปฏิบัติของผู้หญิงดังกล่าว เป็นการควบคุมไม่ให้ผู้หญิงขึ้นมามีอำนาจเหนือผู้ชายซึ่งเป็นสามี นอกจากนั้นการปลูกฝังผ่านการทำให้เห็นเป็นตัวอย่างยังเป็นกลไกที่ "รักษาและถ่ายทอด" อุดมการณ์แม่บ้านให้อยู่มาจนทุกวันนี้

การปลูกฝังเรื่องบทบาทหน้าที่และความเชื่อเรื่องอำนาจต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้เกิด "อุดมการณ์แม่บ้าน" หรือ "ความเป็นแม่บ้าน" ที่อยู่ในจิตสำนึกของผู้หญิงแทบทุกคน โดยผู้หญิงที่แต่งงานแล้วจะมี "ความเป็นแม่บ้าน" มากกว่าผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงาน

ผู้หญิงที่แต่งงานแล้วหรือแม่บ้านนั้น ต้องปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตจากเพื่อตนเองและครอบครัวของตนเองมาเป็นเพื่อสามี ลูกและครอบครัวที่สร้างขึ้นใหม่ ซึ่งผลจากการปลูกฝังว่าเมื่อผู้หญิงแต่งงานแล้วก็ถือว่าเป็นคนของครอบครัวสามี ต้องดูแลปรนนิบัติพิทักษ์สามีและทำงานบ้านไม่ให้ขาดตกบกพร่อง อีกทั้งต้องให้เกียรติสามีที่เป็นผู้นำและแม่บ้านเองก็ต้องเป็นผู้ตามที่ดี

เมื่อผู้หญิงต้องอยู่ในฐานะของผู้ดูแลปรนนิบัติและผู้ตามที่ถูกปลูกฝังความเป็นแม่บ้านให้ ทำให้วิถีชีวิตของแม่บ้านจึงมีภาระผูกพันทางกายเป็นงานบ้าน และภาระผูกพันทางใจที่ต้องอุทิศตนให้กับครอบครัว ภาระผูกพันทั้งสองอย่างส่งผลถึงการบริโภคสื่อของแม่บ้านอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ แม่บ้านมีลักษณะพฤติกรรมในการบริโภคสื่อประเภทต่างๆ ตามภาระผูกพันทางใจและทางกาย

แม่บ้านมักจะเป็นผู้ตามในการบริโภคข่าวของสามีเสมอ จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าแม่บ้านใช้สื่อบุคคลที่เป็นสามีในการบอกเล่าความเป็นมาของข่าวและเหตุการณ์ต่างๆ อยู่เสมอ ทั้งๆ ที่แม่บ้านมีโอกาสในการบริโภคสื่อมากกว่าสามีซึ่งต้องไปทำงานนอกบ้าน การรับฟังคำบอกเล่าข่าวของสามีหรือสมาชิกในครอบครัวที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน สะท้อนให้เห็นว่านอกจากแม่บ้านจะต้องเป็นผู้ตามของสามีในเรื่องต่างๆ แล้ว การบริโภคข่าวของแม่บ้านก็ยังคงตามสามีด้วยเช่นกัน

ในกรณีนี้สามารถอธิบายได้ว่า ข่าวเป็นปริมาณทลสารณะขณะที่ปริมาณทลของแม่บ้านอยู่ที่บ้าน ดังนั้นการที่แม่บ้านให้สามีหรือสมาชิกในครอบครัวที่ออกไปทำงานนอกบ้านซึ่งเป็นพื้นที่สารณะเช่นกัน มาบอกเล่าข่าวสารต่างๆ ให้แม่บ้านฟัง จึงเป็นการมอบหมายให้ผู้ที่มีโอกาสเข้าถึงข่าวสารมากกว่าเป็นผู้ถ่ายทอดข่าวสาร

เช่นเดียวกันกับการที่แม่บ้านมอบหมายให้พิธีกรเล่าข่าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย เป็นผู้เล่าข่าวสารต่างๆ ในขณะที่สามีไม่อยู่ นอกจากพิธีกรจะเป็นผู้ที่ได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข่าวที่คอยมาสรุปข่าวให้ผู้ชมหรือแม่บ้านแล้ว จะเห็นได้ว่าแม่บ้านยังคงบริโภคข่าวตามพิธีกรผู้ชายซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้หญิงยังคงต้องพึ่งพาและตามหลังผู้ชายตามที่สังคมได้ปลูกฝังมาแม้กระทั่งการบริโภคข่าว

นอกจากนั้นแล้วการที่แม่บ้านมีลักษณะพฤติกรรมการบริโภคข้าวแบบดูครึ่งทำอย่างอื่นครึ่ง (Half watching) หรือมีกิจกรรมอย่างอื่นมาขัดจังหวะ (distracted and interrupted) เนื่องจากแม่บ้านต้องทำงานบ้านเพื่อปรนนิบัติสามีที่เป็นผู้หาเลี้ยง และลูกซึ่งเป็นแก้วตาดวงใจของแม่บ้าน ดังนั้นการบริโภคข้าวของแม่บ้านจึงต้องนำงานบ้านมานั่งทำหน้าโทรทัศน์ด้วย เนื่องจากเป็นภาระผูกพันทางใจที่แม่บ้านต้องอุทิศตนเพื่อครอบครัว ดังนั้นการทำอะไรเพื่อครอบครัวจึงเป็นการชดเชยความรู้สึกผิด (guilt feeling) ที่มีต่อครอบครัวของเธอ เพราะว่าแม่บ้านส่วนใหญ่มักจะคิดว่าตนเองไม่ได้ทำงานอะไรเพราะไม่มีค่าตอบแทน (unpaid occupation) อีกทั้งตนเองยังมีหน้าที่เป็นแม่บ้านจึงต้องทำหน้าที่ของตนเองให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อตอบแทนสามีที่หาเลี้ยง

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาที่พบว่า อำนาจในครัวเรือนถึงแม้จะอยู่ที่แม่บ้าน หากแต่การบริโภคข้าวสารต่างๆ ก็ยังคงตามหลังสามีอยู่เสมอ กล่าวคือ แม่บ้านพึ่งพาสามีในฐานะที่เป็นผู้ถ่ายทอดข่าวสาร นอกจากนี้การบริโภคข้าวสารผ่านสื่อโทรทัศน์ของแม่บ้านก็ยังคงให้สามีเป็นผู้เลือกบริโภคก่อนแล้วแม่บ้านจึงบริโภคตาม หรือหากว่าแม่บ้านไม่สนใจข่าวสารนั้นๆ หรือข่าวสารที่กำลังนำเสนออยู่นั้นไม่ถูกใจแม่บ้าน เธอก็เลือกที่จะเดินไปทำอย่างอื่นแทนการเปลี่ยนช่องที่สามีกำลังดูอยู่ ทั้งนี้เป็นเพราะความเป็นแม่บ้านที่อยู่ในตัวบอกว่าสามีเป็นผู้หาเลี้ยงตนเอง เมื่อสามีกลับมาจากทำงานเหนื่อยๆ จึงควรหลีกให้สามีได้พักผ่อนบ้าง

อาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะแม่บ้านจะอยู่ในฐานะที่มีอำนาจในครัวเรือนมากหรือน้อย แม่บ้านก็ยังเป็น Passive audience เนื่องจากสถานการณ์ของแม่บ้านที่ถูกปลูกฝังให้กลายเป็นผู้ตามถึงแม้จะไม่สะท้อนให้เห็นในลักษณะการใช้อำนาจในครัวเรือน ทว่ากลับมาสะท้อนในบริบทของการบริโภคสื่อแทน

จากลักษณะพฤติกรรมการบริโภคข้าวผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ของแม่บ้านนั้น กล่าวได้ว่า แม่บ้านจะบริโภคข้าวตามหลังสามี เนื่องจากการอ่านและการซื้อหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่มักจะเริ่มที่สามีก่อนแม่บ้าน นอกจากนี้เนื้อหาที่แม่บ้านบริโภคจากสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลักคือ เนื้อหาที่มีลักษณะเบาๆ เช่น ข่าวซุบซิบดารา ข่าวเบื้องหลังละคร ข่าวอาชญากรรม หรือข่าวในแวดวงไฮโซ ซึ่งข่าวประเภทดังกล่าว มีลักษณะการเล่าเรื่องแบบเดียวกับละครหรือนิยายที่เรียกได้ว่าเป็นรายการหลักที่แม่บ้านบริโภคเป็นประจำ ดังนั้นแม่บ้านจึงเคยชินกับการถอดรหัสสารแบบละคร

นอกจากนั้นแล้วแม่บ้านยังบริโภคข่าวการเมืองแบบเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งระหว่างฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายต่อต้านรัฐบาล ลักษณะการตีความข่าวดังกล่าวเป็นการตีความตามแบบที่สื่อนำเสนอคือ นำเสนอแบบขาว-ดำ การนำเสนอในลักษณะนี้จะอยู่ในข่าวประเภทอาชญากรรม หรือข่าวบันเทิงซึ่งเป็นข่าวเบา ที่มีการนำเสนอแบบมี plot ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับละคร ดังนั้นผลการวิจัยจึงพบว่าแม่บ้านส่วนใหญ่นิยมบริโภคข่าวประเภทเบาๆ มากกว่าข่าวหนัก เช่น ข่าวเศรษฐกิจที่มีการนำเสนอแบบลำดับเหตุการณ์หรือแบบ story

ลักษณะการนำเสนอข่าวแบบมี plot และนำเสนอแบบขาว-ดำ มีลักษณะคล้ายคลึงกับการเล่าเรื่องของละครที่แม่บ้านบริโภคในชีวิตประจำวัน ดังนั้นจึงทำให้แม่บ้านติดลักษณะการตีความแบบละครและนำแบบแผนการตีความดังกล่าวมาใช้ในการบริโภคข่าว อีกทั้งการนำเสนอข่าวแบบขาวดำของพิธีกรรายการเล่าข่าว มีการใช้คำพูดที่เร้าอารมณ์ผู้ชมหรือแม่บ้าน การแสดงสีหน้าท่าทางต่างๆ ประกอบการเล่าข่าว ทำให้แม่บ้านรู้สึกว่าได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นๆ ซึ่งมีคุณลักษณะคล้ายกับละครที่แม่บ้านมักจะนึกว่าตนเองก็เป็นตัวละครตัวหนึ่งในเรื่อง

การนำเสนอข่าวแบบขาว-ดำของสื่อ สอดคล้องกับโลกทัศน์ทางการเมืองแบบพระเอก-ผู้ร้ายในละครของแม่บ้าน โดยแม่บ้านได้นำเอาการตีความแบบละครมาตีความหมายข่าว ซึ่งเป็นโลกทัศน์ของแม่บ้านที่เป็นผู้รับสารหน้าใหม่ ที่ยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวมากนัก เนื่องจากแม่บ้านจะเลือกรับข่าวสารเฉพาะที่ตนเองสนใจนำมาใช้กับครอบครัวและตนเองได้ ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาที่พบว่า การใช้ประโยชน์จากข่าวสารของแม่บ้านที่มีทั้งเพื่อครอบครัวและตนเอง

อย่างไรก็ตามกลุ่มแม่บ้านที่จบการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาตรีและมีประสบการณ์การทำงานมาก่อนจะมีลักษณะพฤติกรรมการบริโภคสื่อแบบ active กล่าวคือ แม่บ้านในกลุ่มนี้เป็นแม่บ้านที่บริโภคสื่อเพื่อต้องการบริโภคข่าวสารต่างๆ โดยแม่บ้านกลุ่มนี้จะใช้ประโยชน์จากข่าวสารในการปฏิบัติงาน ดังนั้นแม่บ้านในกลุ่มนี้จึงมีลักษณะการตีความข่าวสารที่แตกต่างออกไปจากแม่บ้านคนอื่นๆ ที่ใช้การถอดรหัสแบบละคร

แม่บ้านในกลุ่มนี้จะมีการบริโภคข่าวอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง และตีความข่าวสารด้วยการวิเคราะห์ด้วยตนเอง ดังจะเห็นได้ว่าถึงแม้จะบริโภคข่าวจากรายการเล่าข่าวแล้วก็ตาม แม่บ้านกลุ่มนี้ก็มักจะไปอ่านหนังสือพิมพ์เพิ่มเติมในเวลาว่างอีกครั้ง กล่าวได้ว่าไม่ว่าแม่บ้านจะมีลักษณะการบริโภคแบบ active หรือ passive แม่บ้านก็บริโภคข่าวสารจากรายการประเภทเล่าข่าวเช่นเดียวกัน หากแต่ลักษณะการตีความของแม่บ้านมีลักษณะที่แตกต่างกัน อันเนื่องมาจาก

ประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวหรือประสบการณ์ด้านการวิเคราะห์ตีความของแม่บ้านแตกต่างกันไป ตามประสบการณ์ที่มีกับสื่อและระดับการศึกษา

แม่บ้านที่มีประสบการณ์กับละครซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของแม่บ้าน การที่พิธีกรเล่าข่าว ให้เกิดภาพพจน์ที่เหมือนกำลังดูละคร จึงทำให้แม่บ้านมีการตีความข่าวสารแบบละคร ขณะที่แม่บ้านที่เพิ่งเข้ามาสู่วิถีชีวิตของความเป็นแม่บ้านอย่างเต็มตัว และมีตีความความเป็นแม่บ้านน้อยกว่าแม่บ้านที่ไม่ได้ทำงานประจำนอกบ้าน เพราะเพิ่งลาออกจากงานมาเพื่อเป็นแม่บ้านหรือเตรียมตัวเป็นแม่ของลูก นำเอาประสบการณ์จากการทำงานและประสบการณ์การคิดวิเคราะห์มาใช้ในการบริโภคข่าวจึงทำให้แม่บ้านมีการตีความที่แตกต่างกัน

นอกจากวิถีชีวิตที่อยู่กับละครเพื่อหนีหนี (escape) ความเป็นจริงที่แม่บ้านต้องทำงานบ้านอยู่ตลอดวันแล้วนั้น ในส่วนของการบริโภคข่าวสารแม่บ้านก็มีพระเอกด้วยเช่นกัน พระเอกในพื้นที่ของข่าวสารก็คือ พิธีกรในฐานะที่เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับข่าว ที่ทำหน้าที่ในการเล่าข่าวและย่อยข่าวให้แม่บ้านบริโภค ซึ่งพิธีกรที่ความสามารถดังกล่าวกลายเป็นสิ่งหนึ่งที่ดึงดูดให้แม่บ้านหันมาบริโภคข่าวกันมากขึ้น

ดังที่กล่าวมาแล้วว่าสังคมและวัฒนธรรมที่ดำรงความเชื่อแบบชายเป็นใหญ่ นั้น ได้อบรมขัดเกลาให้ผู้หญิงเป็นเพียงผู้ตามผู้ชาย ดังจะเห็นได้จากผู้ชายเป็นผู้บุกเบิกในด้านต่างๆ หรือแม้กระทั่งในด้านของสื่อเอง ผู้ชายเป็นผู้สร้างสื่อ เป็นผู้ผลิตสื่อ และเป็นผู้ที่ใช้สื่อมาก่อนผู้หญิง (first comer) ขณะที่ผู้หญิงมักจะตกอยู่ในฐานะผู้มาทีหลัง (late comer) เสมอ เช่นเดียวกับวงการข่าวสาร ไม่ว่าจะมองไปที่ส่วนใดก็จะเห็นว่าผู้หญิงก็เป็นผู้ตามและเพิ่งเริ่มมีบทบาทเมื่อไม่นานมานี้เอง

การมาทีหลังของผู้หญิงเนื่องมาจากการที่สังคมเก็บผู้หญิงให้อยู่แต่ในเหย้าในเรือน ทำหน้าที่และสวมบทบาทของภรรยาและแม่ที่ดี ขณะที่พ่อ สามี และพี่ชายหรือน้องชาย เข้าโรงเรียน เรียนหนังสือ ส่วนผู้หญิงต้องหัดทำกับข้าวทำงานบ้าน การออกไปทำงานหรือไปเรียนหนังสือนอกบ้านได้พบเห็นสิ่งใหม่ๆ มากกว่าของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงกลายเป็นผู้ตามไปโดยปริยาย เพราะต้องคอยฟังเอาจากผู้ชายและทำตามที่ผู้ชายแนะนำ

เช่นเดียวกันกับวงการข่าวที่มีผู้ชายเป็นผู้บุกเบิก จึงจะเห็นว่าผู้ชายจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับข่าวมากกว่าผู้หญิงที่มาทีหลัง ดังนั้นจะสังเกตว่าพิธีกรรายการเล่าข่าวที่มีบทบาทในการ

เล่าและวิเคราะห์ตัวข่าวที่มีเนื้อหาหนักๆ เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ พิธีกรชายจะเป็นผู้เล่า ขณะที่พิธีกรหญิงจะได้เล่าข่าวที่เป็นข่าวชาวบ้าน หรือลักษณะ Human Interest สูง เช่น ข่าวดาราศาสตร์ ขบถชน อุบัติเหตุ เป็นต้น

เมื่อผู้ชายเป็นผู้นำในวงการข่าว เป็นผู้ที่เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข่าวมากกว่า และเป็นผู้นำในชีวิตจริงของแม่บ้าน ดังนั้นจึงไม่แปลกที่พบว่าแม่บ้านจะบริโภคข่าวหนักจากการเล่าจากพิธีกรที่เป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง การที่ผู้หญิงเป็นผู้ตามมาตลอดทำให้แม่บ้านต้องพึ่งพาการเล่าจากผู้ชาย เนื่องจากเชื่อว่าผู้ที่มาก่อนจะมีความเข้าใจและความรู้มากกว่าผู้ที่มาทีหลัง ดังสุภาษิตที่ว่า *อาบน้าร้อนมาก่อน*

ในฐานะที่เป็นผู้ตามในวงการข่าวของแม่บ้าน อีกทั้งฐานะของแม่บ้านที่ไม่มีเวลาในการทำ ความเข้าใจกับเนื้อหาจากข่าวมากนัก แม่บ้านจึงเลือกรับข่าวสารมาเฉพาะประเด็นที่จะนำมาใช้ได้ ในชีวิตประจำวันเท่านั้น แต่รายละเอียดของอื่นๆ ของข่าวแม่บ้านจึงตัดทิ้งไปเพราะไม่ได้ติดตาม ตั้งแต่แรก เนื่องจากต้องทำงานบ้านที่มีลักษณะจุกจิกอยู่ตลอดทั้งวัน

จะเห็นได้ว่าความเป็นแม่บ้านส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของแม่บ้านทั้งในแง่ความคิดความเชื่อ บทบาทหน้าที่ และภาระงานต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตประจำวันและลักษณะพฤติกรรมการบริโภคสื่อของแม่บ้านอีกด้วย ภาระงานทำให้แม่บ้านเหนื่อยล้าและต้องการหลีกเลี่ยงจากงานบ้านหรือความเหน็ดเหนื่อยไปชั่วขณะ โดยการชมรายการหรือบริโภคสื่อที่มีลักษณะเบาๆ ไม่หนักสมอง แต่เมื่อมองย้อนไปก็จะพบว่ารายการข่าวที่แม่บ้านไม่บริโภคนั้นเป็นรายการข่าวที่มีการนำเสนอแบบหนักๆ คือมีความเป็นทางการสูงจึงทำให้รู้สึกว่าเป็นรายการที่น่าเบื่อ แม่บ้านจึงเลือกดูรายการที่น่าเสนอเรื่องเบาๆ แทน

เมื่อมีรายการที่น่าเสนอข่าวแบบเบาๆ คือไม่เป็นทางการและให้ทั้งสาระและสร้างความบันเทิงให้กับแม่บ้านเพื่อผ่อนคลายความเครียดและความเหนื่อยล้าเช่นรายการประเภทเล่าข่าว อีกทั้งรายการข่าวประเภทนี้ยังจำลองวงสนทนาในชีวิตประจำวันของแม่บ้านที่ต้องออกไปพบปะกับเพื่อนฝูงในบางครั้ง ทำให้แม่บ้านรู้สึกคลายความเหงาจากการที่ต้องอยู่ตัวคนเดียว และสร้างความรู้เกี่ยวกับข่าวสารต่างๆ ให้แก่ตนเอง โดยการนำของผู้เชี่ยวชาญที่น่าเสนอด้วยการเล่าที่สร้างภาพพจน์คล้ายละครที่เป็นโลกของผู้หญิง ตีความและย่อยข่าวให้เข้าใจง่าย ด้วยปัจจัยที่สอดคล้องกับโลกของแม่บ้าน ทำให้รายการประเภทเล่าข่าวได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของแม่บ้านในที่สุด